

Štěpán, Ludvík

Brněnské slovakistiky na Slovensku

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. X, Řada literárněvědné slavistiky. 2007, vol. 56, iss. X10, pp. 205-206

ISBN 978-80-210-4274-2

ISSN 1212-1509

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/103050>

Access Date: 22. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Hranjec, Dragica Haramija aj.). Polská slovenistka Bożena Tokarz analyzovala interpretaci jako součást literární komunikace, Irena Popov Novak, klíčová postava literárněvědných konferencí Obdobja, se zabývala poezií, žánry Marja Stanonik, chorvatský komparatista Zvonko Kovač hovořil o sepětí vědecké a „seminární“, školské interpretace, Alenka Jensterle Doležalová výukou slovinštiny na cizích univerzitách na základě zkušeností na Univerzitě Karlově, řada badatelů a badatelek rozebírala výuku slovinštiny v jiných zemích. V tomto smyslu byl zajímavý výklad pozice slovinštiny na italských univerzitách, když si uvědomíme, jaké byly v uplynulých desetiletích slovinsko-chorvatsko-italské vztahy. Autor těchto řádků vystoupil s referátem o výuce literatury na univerzitách v sepětí s boloňskou deklarací a funkcí literárněvědných slovníků a encyklopedií. Zůstane skutečností, že spíše metodické, didaktické aplikované téma konference nepřitáhlo tolik velkých jmen slovinské literární vědy, akce nicméně ukázala na novou literárněvědnou generaci – na jedné straně tematika ustrnula na tradičních metodách a přístupech, na druhé straně se objevují seriózní pokusy, jak propojit „vysokou“ literární teorii a umění interpretace se

školskou praxí, jež za ní v mnohém zaostává. Vynikající byly informace o výuce cizí literatury v jiném prostředí – podnětný byl např. referát Ivany Živančević Sekeruš z prostředí maďarské menšiny. Český slovenista Aleš Kozár, pravidelný účastník konferencí Obdobja, nabídl zkušenosti s výukou literatury v českých středních školách, Anna Zelenková informovala o přístupech brněnské areálové slovakistiky, Bulhar Ljudmil Dimitrov o obtížích při zprostředkovávání dramatického ruského textu neruským studentům.

Konference ukázala na značnou diverzifikaci přístupů a také na různé metodologie a podmínky výuky, na přežívající konzervatismus i na flexibilnější postupy; zdá se, že tato tematika je ve stavu hlubokého přerodu. Střetávání různých kultur a mentalit, ožívování výukového procesu „sondami“ skutečné živé vědy a otevření výuky literatury víceoborovostí byla témata dominantní; i metodika, pokládaná někdy za suchou, nezáživnou disciplínu, ožila a bylo vidět, že ji lze dělat jinak, pestřeji, problémověji. Potvrdila se stará pravda, že nejlépe se v metodice vyzná ten, kdo se dobře orientuje v předmětu samém. Tradiční podceňování metodiky ze strany akademiků se tentokrát nekonalo.

Ivo Pospíšil

BRNĚNSKÉ SLOVAKISTKY NA SLOVENSKU

Ač šlo o krátkodobý studijní pobyt studentek brněnské slovakistiky na Slovensku, pod vedením autora této zprávy (jako vedoucího Semináře zápa-

doslovanských jazyků a literatur), měl výjezd i různé další aspekty, pro něž stojí za to jej zaznamenat. Výchozím bodem se stala Bratislava. Tam se student-

Brněnské slovakistky v Budmericích

ky setkaly s představiteli Literárního informačního centra (LIC) v čele s ředitelem Alexandrem Halvoníkem a jeho zástupcem Štefanem Balážem a prohlédly si staré město. V doprovodu pracovnice LIC Anny Šikulové, vdovy po významném slovenském prozaikovi Vincentu Šikulovi, si potom naše skupinka prohlédla Devín a Devínskou Novou Ves a navštívila místa spojená s životem prozaika Rudolfa Slobody. Odtud pak odjela do Budmeric, kde se ubytovala. I druhý den byl ve znamení putování po stopách slovenských autorů. Navštívili jsme

Dobrou Vodu, svérázný hřbitov a pamětní síň Jána Hollého, dojemná byla i návštěva Modry, v níž jsem si připomněl někdejší oslavu padesátin básničky Lidky Vádkerti-Gavorníkové a u hrobu Vincenta Šikuly dávná setkání s ním.

Studijní pobyt brněnských slovakistek jsme využili rovněž ke konkretizaci další spolupráce Ústavu slavistiky FF MU a slovenského LIC, která směřuje nejen k podpoře brněnské slovakistiky, ale i dalších našich akcí.

Ludvík Štěpán

PÁTÉ SLOVENSKÉ A POLSKÉ KONTAKTY

Za rok 2006 vyšlo už páté číslo slovenské i polské mutace časopisu Kontakty, který vydávají Slovensko-polská a Polsko-slovenská komise humanitních věd. V ustálené struktuře úvod tentokrát napsal předseda slovensko-polské komise a redaktor slovenské mutace časopisu Jozef Hvišč, který v něm připomíná desáté výročí činnosti komisi a jejich aktuální úkoly – ukončit výzkumný záměr Dějiny Spiše (od roku 2002) a vydat publikaci předchozího záměru Slovensko-polské a polsko-slovenské vztahy po „sametové revoluci“ (1989–2005). V oddílu studii si Teresa Smolińska všímá tradičního obrazu Slováků v Polsku a Kornélia Jakubíková zase obrazu Poláka a Polska v prostředí slovenských studentů. Maryla Papierz píše, jak by měla vypadat ideální příručka výuky slovenského jazyka pro Poláky a Marta Pančíková shrnuje, jak vypadají učebnice polského jazyka a literatury na slovenských vysokých školách. Mezerami v dějinách, resp. praktickými aspekty ztvárnění Slovenska ve filmu M. Šulíka Krajinka z polského pohledu, se zabývá Anna Kobylińska.

Rubrika Kontakty přináší rozhovor s docentem Ferdinandem Buffou, lingvistou a polonistou, který působí v Prešově. Zprávu o zasedání polské a slovenské komise v květnu 2005 v polských Tomaszowicích u Krakova napsali J. Hvišč a M. Pančíková.

Jeho součástí byla přednáška profesora W. Miodunki o evropských standardech certifikace polštiny jako cizího jazyka a rokováni v sekcích – v jedné probírali přípravu časopisu Kontakty, ve druhé závěr výzkumu o Spiši a přípravu publikace.

Bohatá je i recenzní rubrika pátého čísla. Dozvíme se z ní mj. o knize M. Bobrownické Pogranicza w centrum Europy, o práci Kim są Slowacy? Historia. Kultura. Tożsamość, o podobné třídičné sborníkové publikaci o problémech kulturní identity ve slovenských zemích, v níž o českých zemích píše Joanna Królak a Marcin Filipowicz. Kronika časopisu zaznamenala také zprávy z přehlídky mladého polského filmu v Katovicích, z konference o kulturně-spoločenské identitě měst v polském Rybniku, o druhých Slovenských dnech v Krakově a o prezentaci třídičné knihy Slovenské ľudové rozprávky v českém centru v Bratislavě, již doplnil seminář (referáty přednesli D. Simonidesová, V. Gašparíková, M. Zelenka, H. Hlůšková a S. Wollman). Rubrika se zmiňuje např. o naší publikaci 80 let české polonistiky (Brno 2004) a o konferenci, z níž knížka vzešla, a připomíná četrná jubilea slovenských a polských badatelů. Kontakty uzavírají, jak je zvykem, medailónky autorů, anglické resumé a seznam knih došlých do redakce (v něm je právě i naše kniha o jubileu polonistiky).

Ludvík Štěpán